

Briseļē, 2.3.2016.
COM(2016) 62 final

2016/0036 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Apvienoto Nāciju Organizācijas
Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Šis ir priekšlikums Padomes lēmumam, ko paredzēts pieņemt saskaņā Līguma par Eiropas Savienības darbību (*LESD*) 218. panta 5. punktu, par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu.

UNFCCC Pušu konferences 21. sesijā (zināma kā *COP 21*), kura notika Parīzē no 2015. gada 30. novembra līdz 12. decembrim, tika pieņemts nolīgums par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu globālā mērogā. Nolīgums stāsies spēkā 30. dienā pēc datuma, kad vismaz 55 konvencijas puses, kas rada vismaz 55 % no kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām, būs deponējušas savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus.

Nolīgums būs atvērts *UNFCCC* pusēm parakstīšanai no 2016. gada 22. aprīļa līdz 2017. gada 21. aprīlim. *UNFCCC* puses ir arī Eiropas Savienība un tās dalībvalstis. Augsta līmeņa parakstīšanas ceremonija notiks Ņujorkā 2016. gada 22. aprīlī.

Parīzes nolīgums ir globāls pavērsiens, lai pastiprinātu globālo kolektīvo rīcību un paātrinātu globālo pārtapšanu mazoglekļa un pret klimata pārmaiņām noturīgā sabiedrībā. Tas būs liels solis uz priekšu salīdzinājumā ar 1997. gada Kioto protokolu, kas līdz Parīzes nolīgumam bija pasaulē vienīgais juridiski saistošais līgums par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un ietver saistības, kas ir spēkā līdz 2020. gada beigām. Parīzes nolīgumā ir izvirzīts kvalitatīvs ilgtermiņa emisiju samazināšanas mērķis, kas atbilst mērķim temperatūras pieaugumu pasaulē stabili noturēt zem 2°C atzīmes un turpināt centienus nepieļaut paaugstināšanos vairāk kā par 1,5°C. Lai šo mērķi sasniegtu, puses noteiks vai atjauninās emisiju samazināšanas mērķrādītājus. Sākot no 2023. gada, puses reizi piecos gados veiks vispārēju situācijas izvērtējumu, kas balstīts uz jaunākajām zinātnes atziņām un līdzšinējo īstenošanu, un minētā izvērtējuma ietvaros sekos progresam un izvērtēs sasniegtos emisiju samazinājumus, pielāgošanos un sniegto atbalstu.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pirms *COP 21* konferences *UNFCCC* puses nāca klajā ar iecerētajiem valsts noteiktajiem ieguldījumiem (*INDC*) attiecībā uz nolīgumu. Eiropas Savienība ar tās dalībvalstīm bija pirmā lielā ekonomika, kas 2015. gada 6. martā paziņoja savu *INDC*, kurš paredz apņemšanos līdz 2030. gadam iekšēji samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, kā noteikts Eiropadomes 2014. gada 23. oktobra secinājumos par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam.

ES jau ir sākusī procesu, lai īstenotu siltumnīcefekta gāzu emisijas 40 % samazinājumu. Attiecībā uz nozarēm, uz kurām attiecas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS), Komisija 2015. gada 15. jūlijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos. Priekšlikumā paredzēts iepriekšminēto mērķrādītāju īstenošanu nozarēs, uz kurām attiecas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma. Komisija 2016. gadā plāno nākt klajā ar priekšlikumiem, ar kuriem nosaka dalībvalstu mērķus attiecībā uz nozarēm, kas ir ārpus emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas, un to, kā integrēt emisijas un to piesaisti, ko rada zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Eiropadomes 2014. gada 23. oktobra secinājumos ir paredzēts arī mērķrādītājs līdz 2030. gadam panākt, ka Eiropas Savienībā patērēto atjaunojamo energoresursu daļa ir vismaz 27 %. Arī attiecībā uz energoefektivitātes uzlabošanu ES līmenī noteiktais indikatīvais mērķrādītājs 2030. gadam ir vismaz 27 %. Tāpēc Komisija 2016. gadā pabeigs pārskatīšanu un nāks klajā ar pasākumiem attiecībā uz atjaunojamajiem energoresursiem un energoefektivitāti, tostarp ēku energoefektivitāti.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Priekšlikums ir izstrādāts atbilstīgi LESD 192. panta 1. punktam kopā ar 218. panta 5. punktu. LESD 218. pantā ir izklāstīta procedūra sarunu risināšanai un nolīgumu noslēgšanai starp Eiropas Savienību un trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām. Konkrētāk, minētā panta 5. punktā ir paredzēts, ka Padome pēc Komisijas kā sarunu vadītājas priekšlikuma pieņem lēmumu, ar kuru atļauj Eiropas Savienības vārdā parakstīt nolīgumu.

Saskaņā ar LESD 191. pantu un 192. panta 1. punktu Eiropas Savienība palīdz sasniegt *inter alia* šādus mērķus: saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, sekmēt starptautiska mēroga pasākumus, lai risinātu reģionālas vai pasaules vides problēmas, un jo īpaši cīnīties pret klimata pārmaiņām.

Savienībai ir apjomīgs tiesību aktu kopums, ar ko sasniegt minētos mērķus, un tas būs jāpārskata, lai varētu īstenot Parīzes nolīgumu; to var panākt tikai ar Savienības tiesību aktiem.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 21. sesijā (*COP 21*), kas notika Parīzē no 2015. gada 30. novembra līdz 12. decembrim, tika pieņemts nolīguma teksts par siltumnīcefekta gāzu emisiju globālu samazināšanu. Minētais nolīgums stāsies spēkā 30. dienā pēc datuma, kad vismaz 55 konvencijas puses, kas rada vismaz 55 % no kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām, būs deponējušas savus ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus. Konvencijas puses ir arī Eiropas Savienība un tās dalībvalstis.
- (2) Nolīgumā ir izvirzīts kvalitatīvs ilgtermiņa emisiju samazināšanas mērķis, kas atbilst mērķim temperatūras pieaugumu pasaulē stabili noturēt zem 2°C atzīmes un turpināt centienus nepieļaut paaugstināšanos vairāk kā par 1,5°C. Lai šo mērķi sasniegtu, puses noteiks vai atjauninās emisiju samazināšanas mērķrādītājus. Sākot no 2023. gada, puses reizi piecos gados veiks vispārēju situācijas izvērtējumu, kas balstīts uz jaunākajām zinātnes atziņām un līdzšinējo īstenošanu, un minētā izvērtējuma ietvaros sekos progresam un izvērtēs sasniegtos emisiju samazinājumus, pielāgošanos un sniegto atbalstu.
- (3) Eiropas Savienība un tās dalībvalstis 2015. gada 6. martā paziņoja savu iecerēto ieguldījumu, kas noteikts valstu līmenī un paredz apņemšanos sasniegt saistošo mērķrādītāju — līdz 2030. gadam iekšēji samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, kā noteikts Eiropadomes 2014. gada 23. oktobra secinājumos par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam.
- (4) Nolīgums ir atvērts parakstīšanai Apvienoto Nāciju Organizācijas galvenajā mītnē Ņujorkā no 2016. gada 22. aprīļa līdz 2017. gada 21. aprīlim.
- (5) Nolīgums ir saskanīgs ar Līguma 191. pantā minētajiem Eiropas Savienības mērķiem vides jomā, proti, saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti; aizsargāt cilvēku veselību, sekmēt starptautiska mēroga pasākumus, lai risinātu reģionālas vai pasaules vides problēmas, un jo īpaši cīnīties pret klimata pārmaiņām.
- (6) Savienībai ir apjomīgs tiesību aktu kopums, ar ko sasniegt minētos mērķus, un tas būs jāpārskata, lai varētu īstenot Parīzes nolīgumu; to var panākt tikai ar Savienības tiesību aktiem.

(7) Tādēļ nolīgums būtu jāparaksta Eiropas Savienības vārdā, ņemot vērā tā noslēgšanu vēlāk,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemtā Parīzes nolīguma parakstīšana.

Nolīguma tekstu paraksta Ņujorkā 2016. gada 22. aprīlī¹.

2. pants

Ar šo Padomes priekšsēdētājs tiek pilnvarots norīkot personu vai personas, kas tiesīgas Savienības vārdā parakstīt nolīgumu.

Padomes Ģenerālsekretariāts sagatavo pilnvaru instrumentu, ar ko Komisijas norādīto personu vai personas pilnvaro parakstīt nolīgumu, ņemot vērā tā noslēgšanu.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
[...]*

¹ Nolīguma teksts ir pieejams *UNFCCC* tīmekļa vietnē: http://unfccc.int/documentation/documents/advanced_search/items/6911.php?preref=60008831.